

бутніх змін, що відповідають вимогам замовників і споживачів освітніх послуг.

Процес проектування змісту технологічного профілю навчання повинен опиратися, насамперед, на культурно-історичні, національні, виробничі потреби і традиції українського суспільства як системоутворюючі компоненти спільного життя, віднайдені й оптимально використані внутрішні ресурси зазначеної освітньої галузі, витоки її самоорганізації, а також на позитивний досвід реформування технологічної освіти в розвинених європейських країнах.

Технологічна освіта учнів профільної школи спрямована на розвиток людського капіталу як головного ресурсу інноваційного економічного розвитку України. Вона передбачає створення умов для самореалізації, самоідентичності, свідомого професійного самовизначення, формування предметної проектно-технологічної компетентності старшокласників, що характеризує готовність та здатність до засвоєння і творення виробничої культури рідного народу в ефективній взаємодії з іншими, відповідальності за продуктивність та наслідки власної діяльності.

Сучасний зміст технологічного профілю навчання старшокласників за спеціалізацією «Українська народна вишивка» має забезпечити їхню здатність створювати вироби на основі оволодіння віковими традиціями декоративно-ужиткового мистецтва вишивки та формування актуальної нині проектно-технологічної культури організації виробництва, що не лише сприятиме розвитку виробничих сил економіки України, але й відповідатиме потребам, здібностям та інтересам старшокласників.

ПРОЕКТУВАННЯ ЗМІСТУ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ТЕХНОЛОГІЙ

В. І. Туташинський, к. пед. н.

Проектування є ефективною формою досліджень і нововведень. Воно надає перспективності, конструктивності та продуктивності науковому пошуку, спрямовує його у визначену сферу діяльності.

Педагогічне проектування спрямовується на прогнозування, зміну, інноваційний розвиток педагогічних об'єктів, надання їм нової якості та вирішення актуальних освітніх проблем.

Педагогічне проектування змісту профільного навчання з технологій ми розглядаємо від розроблення концепції технологічної освіти до створення відповідного навчально-методичного забезпечення.

У процесі педагогічного проектування необхідно створити такі зміст і методичну систему технологічної освіти, що забезпечать прогностичне обґрунтування та визначення цілей, змісту, сучасних методів, форм і засобів навчання та розвитку учнів.

Педагогічне проектування змісту технологічної освіти має передбачати зміни як змісту і структури, так і напрямів профільного навчання за технологічним профілем, урахувати інтереси розвитку особистості, перспективи розвитку та поширення нових технологій, національні інтереси, конкурентні переваги нашої країни.

Аналіз пріоритетних напрямів інноваційного розвитку України свідчить, що більшість із них пов'язані з проектуванням і технологіями у різних галузях виробництва, значна частина яких (ракетно-космічні технології, авіабудування, суднобудування, виробництво озброєння та військової техніки, робототехніки та ін.) належить до технологій машинобудування. Переважно машинними є і сучасна техніка та технології. Інтерес до їх вивчення і використання у старшокласників не спадає. У зв'язку з цим є необхідність у проектуванні змісту профільного навчання з технологій за спеціалізацією «Основи машинознавства».

У процесі профільного навчання з основ машинознавства повинні формуватися проектно-технологічна компетентність учнів, розвиватися якості технологічно освіченої особистості, забезпечуватися реалізація її творчого потенціалу, підготовка старшокласників до професійного самовизначення та соціалізації у високотехнологічному, інформаційному суспільстві.

Основою змісту та процесу профільного навчання, а також умовою реалізації технологічного компонента освіти має бути проектно-технологічна та інформаційна діяльність, що здійснюється від творчого задуму до реалізації проекту.

У процесі профільного навчання з основ машинознавства створюються умови не лише для вивчення основ техніки і виробничих технологій. Окрім досвіду технологічної діяльності, профільне навчання з технологій має забезпечувати набуття учнями досвіду творчої діяльності, що найбільш повно реалізовується через проектування як елемент сучасної культури і соціального досвіду.

ПЕДАГОГІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ «ХУДОЖНЬО-ПРОЕКТНА ТВОРЧІСТЬ»

В. В. Вдовченко

Художньо-проектну складову профільного предмету «Технології» в 10–11 класах у загально-технологічному спрямуванні технологічного профілю представлено спеціалізацією «Художньо-проектна творчість». У результаті першого теоретико-моделювального етапу дослідження підтеми: «Проектування змісту і методики профільного навчання у старшій школі за спеціалізацією «Художньо-проектна творчість»» одержано такі результати:

- виявлено концептуальні підходи проектування змісту спеціалізації «Художньо-проектна творчість», узагальнені у статті «Фундаментальні дослідження неперервної художньо-проектної освіти»;
- розроблено понятійно-термінологічний апарат дослідження та тезаурус спеціалізації, висвітлені в статтях «Теоретичні засади утворення термінів та понять для тезауруса з основ дизайну», «Формування тезауруса з основ дизайну у системі неперервної художньо-проектної освіти: пропедевтичний рівень»;
- обґрунтовано теоретико-методичні основи педагогічного проектування змісту профільної технологічної освіти в статтях: «Теоретико-методичні підходи до розробки спеціалізацій «Художньо-проектна творчість», «Декоративно-прикладне мистецтво», «“Основи дизайну” на профільному рівні підготовки учнів 10–11 класів у системі неперервної художньо-проектної освіти», «Сучасна модель довузівської підготовки з “Основи дизайну” на засадах етнодизайну для дизайнерських факультетів мистецьких вишів»;